

N:o 16.

Ank. till Riksd. kansli den 9 mars 1905, kl. 4 e. m.

Betänkande, i anledning af väckta motioner angående vissa ändringar i 4 och 11 §§ bevillningsförordningen.

(2:a A.)

Bevillningsutskottet får härmed afgifva utlåtande i anledning af följande fyra inom Andra Kammaren väckta motioner rörande ändringar i gällande bevillningsförordning, nämligen:

n:o 139, af herr *A. Olsson* i Mårdäng, angående tillägg till 4 § b) bevillningsförordningen;

n:o 51, af herr *C. J. Öberg*, angående tillägg till 4 § bevillningsförordningen;

n:o 118, af herr *F. Pettersson* i Tjärsta, angående ändring af 4 § d) och 11 § 1 mom. bevillningsförordningen samt

n:o 75, af herr *J. G. Forsberg*, angående ändring af 11 § 1 mom. bevillningsförordningen.

I sin ofvanberörda motion, n:o 139, har herr *Olsson*, med hvilken sju andra af kammarens ledamöter instämt, föreslagit, »att Riksdagen ville besluta om sådant tillägg uti § 4 mom. b) gällande bevillningsför-
Ang. frihet från fastighetsbevillning för nykterhetsorganisationer.

ordning, att nykterhetsorganisationer för dem tillhöriga byggnader blifva från bevillningstaxering befriade».

Till stöd för sitt förslag har motionären anfört följande:

»Enligt § 4, mom. b) uti gällande förordning angående bevillning för fast egendom m. m. äro från bevillningstaxering undantagna, bland andra, 'enskilda personer och samfund för dem tillhöriga kyrkor och bönhus' för så vidt ägarne ej däraf hafva sådan inkomst, att de därför böra beskattas.

Motivet till denna undantagsbestämmelse har uppgifvits vara, att den verksamhet, för hvilken berörda byggnader äro afsedda, går i sedligt syfte.

I analogi härmed synes mig rättvisa och billighet fordra, att jämnväl nykterhetssällskap och nykterhetsföreningar, hvilka för sin verksamhet uppföra eller på annat sätt skaffa sig samlingslokaler, för dessa byggnader, där de ej inbringa beskattningsbar inkomst, likställas med ofvan berörda kategorier och befrias från skattskyldighet. Det kan nämligen enligt min uppfattning icke bestridas, att de flesta af berörda sällskap och föreningar verka uti allenast sedligt syfte.

Härtill bör ock påpekas, att, åtminstone hvad landsbygden beträffar, det är i regeln de mindre bemedlade, som sluta sig tillsammans i syfte att verka för nykterhetens befrämjande, och att därför anskaffandet af samlingslokaler ej kan ske utan relativt stora uppoffringar och jämnväl skuldsättning.

Då härtill lägges, att under senare år landsting, stadsfullmäktige och kommunalstämmor till betydande antal beviljat anslag till inom respektive orter verkande nykterhetsorganisationer, hvaraf framgår, att man anser dem vara i behof af understöd i och för deras verksamhet, kan jag ej finna annat, än att det är olämpligt att samtidigt utaf samma organisationer utkräfvat skatt till stat och kommun.»

4 §:n bevillningsförordningen är i hithörande delar af följande lydelse:

»4 §.

Fastighetsbevillning erlägges *icke* af

-----
b) akademier, vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk

och barmhärtighetsinrättningar: för dem tillhöriga allmänna platser, tomter och byggnader;

kommuner och andra menigheter: för dem tillhöriga, inom deras eget område belägna allmänna platser, tomter och byggnader;

regementen och officerskårer: för deras vid mötesplatser till begagnande under mötena uppförda byggnader; samt

enskilda personer eller samfund: för dem tillhöriga kyrkor och bönehus;

allt dock endast så framt nu omförmälda allmänna platser, tomter, byggnader, kyrkor och bönehus icke lemna egaren någon inkomst; börande i motsatt fall fastighetsbevilning utgöras för så stor del af fastighetens taxeringsvärde, som enligt den i instruktionen för taxeringsmyndigheterna bestämda grund motsvarar inkomstbeloppet.»

Motioner i enahanda syfte som den förevarande väcktes af samme motionär vid 1897 och 1898 årens riksdagar, men blefvo dessa motioner af bevillningsutskottet afstyrkta, år 1897 under reservation af endast en utskottets ledamot och år 1898 enhälligt. Vid båda tillfällena blefvo motionerna af Riksdagen afslagna.

I det betänkande, som år 1897 af utskottet afgafs, yttrade utskottet:

»Grunden till den medgifna bevillningsfriheten för kyrkor och bönehus torde vara att söka däruti, att dessa inrättningar hafva ett utslutande sedligt ändamål. Nykterhetssällskap och nykterhetsföreningar däremot hafva vid sidan af det sedliga mål, de afse att befrämja, jämväl ett ekonomiskt syfte. Byggnader, afsedda för sådana sällskaps eller föreningars verksamhet, kunna därför, enligt utskottets förmenande, ur skattesynpunkt icke anses likställda med kyrkor och bönehus. Då härtill kommer, att, därest förevarande framställning vunne Riksdagens bifall, framställningar i enahanda syfte säkerligen vore att emotse från många andra sällskap och föreningar, hvilka kunde begära skattefrihet för sina byggnader med samma fog som nykterhetsföreningar, anser utskottet sig icke böra tillstyrka bifall till motionen.»

Jämte det att 1898 års bevillningsutskott till stöd för sin afstyrkande hemställan åberopade de af 1897 års bevillningsutskott anförda skäl, erinrade utskottet om det kända förhållande, att nykterhetssällskap och nykterhetsföreningar tillhöriga byggnader ofta upplätes för hållande af enskilda sammankomster af flerehandas slag samt konserter med flera dylika för dessa sällskaps och föreningars egentliga ändamål

främmande tillställningar, hvarjämte utskottet framhöll, att det icke borde förbises, att många andra sällskap och föreningar än de, som stiftats för nykterhetens befrämjande, kunde sägas befrämja sedliga syftemål.

Några nya skäl hafva icke nu blifvit förebragta af beskaffenhet att de kunnat gifva utskottet anledning att frångå den åsikt, bevillningsutskottet i ämnet uttalat vid föregående tillfällen, då denna fråga inom utskottet behandlats.

Bevillningsutskottet hemställer fördeuskull,

1:o) att herr Olssons nu ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

*Ang. frihet
från fastig-
hetsbevillning
för vissa egna-
hems lägen-
heter.*

Den förenämnda, af herr Öberg väckta motionen, n:o 51, är af följande lydelse:

»Vid sistlidet års riksdag tillät jag mig uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion, n:o 126, hemställa, 'att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t ville anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utreda och för Riksdagen framlägga förslag, på hvad sätt mindre jordbrukare, lägenhets- och egnehemsägare må kunna medgifvas vissa frihetsår från skatternas utgörande till stat och kommun', och anförde jag såsom motiv härför följande:

'Åtskilliga gånger har min uppmärksamhet varit fäst vid de många svårigheter, det ansträngande arbete och de betydande utgifter, som en del mindre jordbrukare, lägenhetsägare och öfriga, hvilka arbeta för skapandet af egna hem, vid upptagandet af en förut icke odlad mark hafva att kämpa med, då de, utom de dagliga tunga hushålls- och familjebestyren, sträfva för att åt sig och de sina kunna förvärfva en egen torfva, på hvilkens oftast svårbrutna och steniga mark de byggt sig en egen bostad och som de med uppjudande af all sin förmåga lyckats få sig upplåten vid något industriellt samhälle eller annat arbetarecentrum; och har jag därvid frågat mig själf, på hvilket sätt man bäst från det allmännas sida kunde i någon mån understödja och uppmuntra en så lofvärd och ur flera synpunkter för nationen så betydelsefull insats i statens kulturella utveckling

Det myckna släp och de många umbäranden, en sådan fattig och af allehanda familjeplikter eljest hårdt anlitad kroppsarbetare samt med honom jämställda hafva att vidkännas i kampen för sin tillvaro, ligger

i så öppen dag för alla, som följt med deras sträfvanden att få komma under det egna taket, att någon vidlyftig och utredande belysning häraf synes mig icke vara erforderlig för att riktigheten af min iakttagelse skall erkännas, hvarför jag inskränker mig till att angifva ett af de sätt, på hvilket, enligt mitt förmenande, man från statens sida här kunde och borde träda hjälpande emellan.

Om de mindre jordbrukare, lägenhetsägare och egnahemsägare, som jag härofvän berört, under de tre eller första fem åren vore, därest de sådant önskade, för den nyupptagna jorden befriade från utgörande af all för densamma till stat och kommun genom eljest åsatt taxering utgående skatt, skulle detta helt säkert mötas och mottagas med mycken tacksägelse och erkänsla.

Jag har därför tänkt mig, att, för ändamålets vinnande, bevillningsförordningen borde erhålla den förändrade lydelse, 'att vederbörande taxeringsmyndigheter härtill skulle äga rätt att pröfva och afgöra framställning om skattebefrielse'.

Tillfälliga utskottet n:o 4, som i anledning af kammarens remiss hade att häröfver afgifva utlåtande, yttrade i sitt utlåtande n:o 4 följande:

'Syftemålet med motionen är, som i motiveringen till densamma nämnes, att för nyupptagen jord åt vissa mindre jordbrukare, lägenhetsägare och egnahemsägare bereda frihet under ett antal år från skatt till stat och kommun.

Med nyupptagen jord synes dock motionären afse icke blott jord, som gjorts lämplig till odling, utan äfven förut icke odlad eller bebyggd mark, hvarå bostadslägenhet uppförts.

Syftet är sålunda tvåfaldigt: att vinna mark för odling och uppmuntra egnahemssträfvandet. Tanken att genom frihet under en viss tid från skatt uppmuntra till brytande af bygd är icke ny; sålunda medgafs i de afvittringsstadgar, som under förra århundradet fastställdes för de nordliga länen, nybyggnad å kronans öfverloppsmarker frihet från ränta, tionde och rotering från och med 15 till och med 30 år; och skulle antalet frihetsår lämpas efter det större eller mindre arbete, som till uppodlingen fordrades.

I hvad mån denna skattefrihet — som dock icke afsåg befrielse från bevillning af kommunalutskylder — inverkat till befordrande af odling i Norrland, torde svårligen kunna utredas; det offer för stat och kommun, som motionen åsyftar, är dock så ringa i jämförelse med den nytta ett ökad tillgodogörande af landets odlingsmöjligheter skulle innebära, att utskottet finner motionärens uppslag i förevarande hänseende väl vara värdt beaktande,

I egnahemsfrågan föreligger vid innevarande riksdag en kungl. proposition, afseende att genom lån af statsmedel bereda arbetare tillfälle att förvärfva vare sig en mindre jordbruks- eller en bostadslägenhet. Den omständigheten, att en sådan fond må blifva inrättad, torde dock icke böra utgöra hinder för vidtagande äfven af andra åtgärder, ägnade att befördra möjligheten för mindre bemedlade arbetare att förvärfva egna hem.

Då emellertid det i motionen åsyftade mål lämpligast torde vinnas såsom motionären äfven påpekat, genom ett tillägg till förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, men ett sådant tillägg lätteligen lärer kunna åstadkommas utan en af Kungl. Maj:ts verkställd utredning', hemställde utskottet, att förevarande motion icke skulle till någon Andra Kammarens åtgärd föranleda, hvilket af kammaren bifölls.

Af hvad sålunda förekommit synes det mig, som denna min framställning om en ringa eftergift af skattskyldighet till stat och kommun för dem, hvilka arbeta på uppodling och bebyggande af jord, som mindre bemedlade fått sig upplåten för åstadkommande af ett eget hem, blifvit erkänd såtillvida, att Andra Kammaren för sin del icke haft något att häremot invända.

I följd häraf och med stöd af de många erkännanden, som i öfrigt kommit mig till del från deras sida, hvilka saken närmast gäller, finner jag mig manad att ånyo bringa denna fråga under Riksdagens förnyade pröfning.

Nyttan af att arbetarne sättas i tillfälle att förvärfva sig egna hem anser jag vara af den utomordentliga betydelse för stat, kommun och enskilde, att hvarje medel, som därtill kan antagas bidraga, ej bör lämnas oförsökt; och mycket skulle enligt min uppfattning vinnas, om de, som företaga sig det mödosamma arbetet att odla och bebygga mindre jordlotter, hvilka af sina förre ägare för sin svårbrutna beskaffenhet eller i följd af för stort ägoområde icke lagts under odlarens plog, visste sig vara fria från åsatt taxering under den tid, då odlings- och byggnadsarbetet toge deras arbetskraft och betalningsförmåga mest i anspråk.

Att medgifva befrielse från skatt till stat och kommun under en kortare tid för mindre bemedlade, hvilka sträfva för tillkomsten af egna hem, kan väl ej anses vara oklokt, då det bör vara ett statsintresse, att jorden så mycket som möjligt förvandlas till fruktbara tegar och bebyggda platser, i stället för att, såsom nu ofta är fallet, ligga oanvänd och sålunda till ringa nytta för vare sig den ena eller andra.

Med stöd af det anförda tillåter jag mig vördsamt hemställa, att Riksdagen ville besluta om ett tillägg till 4 § i förordningen

angående bevilning af fast egendom samt af inkomst med innehåll, att de af mig åsyftade ägare af mindre lägenheter af ett värde intill 1,000 kronor må, därest taxeringsmyndigheterna så finna lämpligt, kunna under viss tid befrias från fastighetsbevilning.

Bevillningsutskottet torde välvilligt verkställa den omformulering af § 4 i bevillningsförordningen, som af mitt förslag må föranledas.»

Behovet af understöd från statens sida för att möjliggöra egna hems förvärfvande jämväl af mindre bemedlade har numera i lagstiftningen kommit till erkännande genom de vid 1904 års riksdag fattade beslut angående lån af statsmedel för beredande af tillfälle för arbetare att på landsbygden förvärfva egna hem. Äfven den synpunkten, att särskild lättnad är behöflig för dylika mindre bemedlade grundare af egna hem under de första åren, då nybyggnads- och nyodlingsarbeten företrädesvis pågå å lägenheten, har vunnit beaktande i de angående statens egnahemslånerörelse utfärdade bestämmelser. Skyldighet för låntagare att erlägga den första kapitalafbetalningen å erhållet egnahemslån inträder nämligen först, när tre år förflutit från utgången af det kalenderår, under hvilket lånet utbekommit.

Ett bifall till motionärens framställning skulle innebära, att grundare af egnahemslägenheter intill ett värde af 1,000 kronor skulle, oafsedt huruvida statslån erhållits eller icke, efter pröfning af taxeringsmyndigheterna kunna komma i åtnjutande af frihet från fastighetsbevilning under de egentliga byggnadsåren. Att på dylikt sätt uttaga en särskild grupp af lägenhetsinnehafvare och i fråga om dem stadga, att de efter sig företeende omständigheter må kunna erhålla en viss skattelindring, synes dock utskottet vara en alltför speciell reform. En anordning, sådan som den af motionären föreslagna, torde dessutom komma att i tillämpningen möta stora svårigheter. Enligt motionärens förslag skulle skattefriheten inträda endast efter en i hvarje särskildt fall verkställd pröfning. Som de ett visst år fungerande taxeringsmyndigheterna icke lära kunna genom sina beslut binda ett kommande års taxeringsmyndigheter, blefve följden, att skattefrihet kunde beviljas endast för ett år i sänder. En årligen återkommande ompröfning blefve sålunda nödvändig, hvilket otvifvelaktigt komme att medföra en afsevärd ökning i taxeringsmyndigheternas redan betydliga arbete.

Härjämte komme denna anordning att väsentligt rubba de nu enligt bevillningsförordningen och instruktionen för taxeringsmyndigheterna gällande bestämmelserna rörande fastighetstaxering. Allmän sådan taxering äger för närvarande rum endast hvar femte år, och skall det vid sådan taxering fastställda värdet utan förnyad uppskattning bibehållas oförändradt till nästa allmänna fastighetstaxering, därest icke vissa inträffade, i instruktionen närmare angifna förhållanden påkalla förändrad värdering. Såsom ofvan anförts torde det, därest motionärens framställning bifölles, icke kunna undvikas, att taxering af ifrågakommande lägenheter måste företagas årligen. Och därmed skulle två olika slag af fastighetstaxeringar förefinnas, dels den hvar femte år återkommande taxeringen af fastigheter i allmänhet, men dels ock en årligen återkommande uppskattning af vissa lägenheter eller åtminstone pröfning, huruvida bevillning skall utgöras. Den med de nuvarande bestämmelserna åsyftade stabiliteten i fastighetstaxeringen skulle på dylikt sätt icke längre ernås.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer bevillningsutskottet,

2:o) att herr Öbergs förevarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Angående
utsträckt fri-
het från
fastighetsbe-
villning
för vissa
lägenheter
m. m.

I herr *Petterssons* förevarande motion, n:o 118, föreslås ändring *dels* af 4 § d) bevillningsförordningen *dels ock* af första punkten i förordningens 11 § 1 momentet.

Berörda författningsrum lyda sålunda:

»4 §.

Fastighetsbevillning erlägges *icke* af

d) ägare eller innehafvare af lägenhet med tillhörande åbyggnad, då lägenhetens hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden och ej öfverstiger 500 kronor, därest lägenhetens innehafvare ej eljest erlägger bevillning af fast egendom eller inkomst eller hans inkomster, däri inbegripet det hyresvärde, åbyggnaden kan äga, ej öfverstiga 500 kronor; skolande hvad i denna punkt stadgas äga tillämpning jämväl i det fall, att någon äger byggnad å mark, som af annan äges eller innehafves.»

»11 §.

1 mom. Bevillning för inkomst af kapital eller arbete äger *icke* rum: när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, understiga 500 kronor.

-----»
 Motionen är af följande lydelse:

»Bland vårt lands skattdragande befolkning finnes en klass, som i allmänhet besitter en blott ringa och ofta ingen skatteförmåga, nämligen ägare och innehafvare af smålägenheter. Då taxeringsmyndigheterna måste värdera lägenheterna efter brandförsäkringsvärdena, blifva de vanligen åsatta för höga värden med afseende på den inkomst de verkligen lämna. Ofta ligga dylika lägenheter på ofri grund, köpt på viss tid eller upplåten mot högt arrende, och innehafvas af personer, som lefva i mycket små omständigheter och hafva svårt att förtjäna sitt lifsuppehälle.

En arbetare köper under sin krafts dagar några har jord på viss tid eller får sådan på arrende, där han uppför åt sig en stuga. Så länge han är arbetsför reder han sig och kan väl betala skatt till stat och kommun, men krafterna aftaga och han har svårt försörja sig och sin familj. Hvarje skattekrona är då för honom svår att anskaffa.

Är nu en lägenhet taxerad till 500 kronor, så erlägges ej fastighetsbevillning i enlighet med bevillningsförordningen § 4 mom. d., men är den taxerad till blott några kronor öfver nämnda summa, så måste fastighetsbevillning betalas. Då det just är de fattigaste bland den bofasta delen af vårt folk med mycket svag skatteförmåga, som äga eller innehafva lägenheter taxerade till angifna belopp, så synes rättvist och önskligt, att bevillningsfriheten något utsträcket, till exempel till ägare eller innehafvare af lägenheter med värde ej öfverstigande 800 kronor. I vanliga fall har den lösa arbetaren eller statkarlen med en sådan inkomst bättre ekonomiska villkor än lägenhetsinnehafvaren, som måste underhålla sina hus och har att betala tomtöre eller arrende för marken.

Det händer också mångenstädes och icke sällan, att taxeringsmyndigheterna till följd af ömmande omständigheter, ehuru det är i strid med bevillningsförordningen, se sig nödsakade att befria innehafvare af smålägenheter med värde af mellan 500 och 800 kronor från erläggande af bevillning.

Då emellertid med det minskade värde penningen har i vår tid och de på många sätt stegrade lefnadsbehof, som nu äro rådande, det måste erkännas, att den delen af vårt folk, som har en inkomst af 500 kronor upp till 600 kronor, är bland de svagare, så synes det äfven

vara rättvist och billigt, att bevillning för inkomst af kapital eller arbete icke äger rum förrän den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, uppgå till 600 kronor, och att bevillningsförordningen § 11 mom. 1 ändras därhän.

Med anledning af hvad jag här anfört, får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen måtte besluta följande ändringar i nu gällande bevillningsförordning, så att där måtte komma att stå i § 4 d) '800 kronor' i stället för 500 kronor och i § 11 mom. 1 'understiga 600 kronor' i stället för 'understiga 500 kronor'.»

Motionärens förslag afser sålunda *dels* en utsträckning af den i 4 § d) medgifna bevillningsfriheten till att under i öfrigt samma betingelser, som för närvarande gälla, omfatta lägenheter af det i §:n angifna slag med ett värde ej öfverstigande 800 kronor, *dels ock* en höjning från 500 till 600 kronor af det enligt 11 § bevillningsfria existensminimum.

Hvad till en början angår det förstnämnda af dessa förslag, så har utskottet ansett betänkligheter möta mot att nu på dylikt sätt utsträcka ifrågavarande skattefrihet för lägenheter, särskildt med hänsyn därtill att material torde saknas för bedömande af den verkan en sådan reform skulle medföra å nuvarande skatteförhållanden. Utskottet finner sig därför icke kunna tillstyrka bifall till motionärens nu ifrågavarande förslag.

Beträffande den senare delen af motionärens förslag vill utskottet erinra om det af 1904 års bevillningsutskott, vid behandling af väckta förslag om höjande af det bevillningsfria afdraget, gjorda uttalande, att frågan om ändrade bestämmelser angående bevillningsfrihet och lindring i bevillning säkerligen torde komma att upptagas till behandling vid den omfattande omarbetning af bevillningsförordningen, som lär vara af behovet påkallad. Med anslutning till berörda uttalande afstyrker utskottet, att någon förändring nu vidtages med afseende å det bevillningsfria existensminimum.

På grund af hvad ofvan anförts, hemställer bevillningsutskottet,

3:o) att herr Petterssons förevarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Herr *Forsberg* har i sin förevarande motion, n:o 75, föreslagit, »att Riksdagen måtte besluta, att första delarna af bevillningsförordningens § 11 skola erhålla följande lydelse:

Bevillning för kapital eller arbete äger icke rum, när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, understiga 500 kronor.

Uppgå dessa inkomster icke till 1,200 kronor, äro 450 kronor, uppgå de till 1,200 kronor, men icke till 1,800 kronor, äro 300 kronor af inkomsten af kapital eller arbete fria från bevillning. *Har skattskyldig, hvars årliga inkomster icke uppgå till 1,500 kronor, minderåriga barn att försörja, så ökas dessa bevillningsfria belopp för hvarje barn, som icke uppnått 15 års ålder, med 50 kronor.*

Det belopp, för hvilket bevillning sålunda icke äger rum, eller som får från beskattad inkomst såsom bevillningsfritt afdragas, må å ort, där kostnaden för bostad är synnerligen hög i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet, äfvensom undantagsvis i de fall, där ömmande omständigheter (*långvarig sjuklighet, olyckshändelser och dylikt*) förekomma, ökas; dock så att denna ökning, vare sig den äger rum på grund af hög bostadskostnad eller ömmande omständigheter, eller båda dessa skäl, icke må för någon skattskyldig öfverstiga 200 kronor.»

Till stöd för sagda förslag har motionären anført följande:

»Nu gällande bevillningsförordning föreskrifver befrielse från bevillning för inkomst af kapital eller arbete, där inkomsten understiger 500 kronor, samt för ett belopp af 450 kronor, där inkomsterna understiga 1,200 kronor, och ytterligare för 300 kronor vid inkomster från 1,200 till 1,800 kronor. Det är tydligt, att härvid 450 kronor anses utgöra det så kallade existensminimum, eller hvad som skall motsvara den skattskyldiges nödvändiga behof för sitt lifsuppehälle, därvid dock undantagsvis medgifves att öka detta existensminimum vid ömmande omständigheter med högst 200 kronor.

Dessa bestämmelser innehålla en påtaglig inkonsekvens, ty då de oundgängligaste lefnadsbehofven sålunda för en person utan familj anses vara 365 : 450 eller närmare 1 krona 23 öre, blifva de för en familj af t. ex. sex personer sex gånger mindre eller cirka 20½ öre för dag.

Detta missförhållande skulle nu afhjälpas genom den medgifna förhöjningen af 200 kronor, men i vissa fall är denna förhöjning otillräcklig, och då 450 kronors bevillningsfritt afdrag är en gång för alla bestämdt, är förhöjningen däraf helt och hållet öfverlämnad åt taxeringsmyndigheternas växlande omdömen samt sker också ytterst olika på olika orter.

Ang. bevillningsfritt afdrag för skattskyldigs minderåriga barn.

Genom närmare kännedom af det bekymmersamma lif, som måste föras af obemedlade föräldrar med flera barn, vinnes nogsamst den erfarenheten, att vid ett rättvist afvägande af den skatteförmåga, som billigtvis bör fordras af personer med mindre inkomster, stort afseende behöfver fästas vid huru många personer, som skola försörjas med dessa inkomster.

Det är på grund af sådan erfarenhet, som jag funnit mig manad att våga till Riksdagen hemställa om ändring af bevillningsförordningens § 11 och hvad därmed har sammanhang.

Såsom ett både moraliskt och nationellt ondt måste det betraktas, att Sverige enligt statistiska uppgifterna numera står lägst på skalan angående ingångna äktenskap i proportion till folkmängden; jag vill nu icke påstå, att detta skulle kunna ändras genom en obetydlig skattelindring, men det torde kunna åberopas såsom ett bevis för den fruktan, som befolkningen har för de bekymmer och försakelser, hvilka kunna komma att medfölja bildandet af en familj.

Då vår lagstiftning ändrades, så att skyddstullsystemet vann mera tillämpning, framhölls, att på samma gång som lifsförnödenheterna fördrades, skulle äfven arbetsförtjänsten stiga, och detta må vara sant, men därvid är ovedersägligt, att fördelarne däraf tillfalla i lika hög grad den, som endast har sin egen person att försörja, som den, som har flera att draga försorg om, under det att olägenheterna af detta system i vida högre grad drabba den senare. Det är tydligt, att den, som har familj att försörja, måste för de oundgängligaste behofven betala större indirekt skatt än en ensam person, och detta mera, ju flera familjemedlemmarna äro. Beräknas hvad som åtgår till föda och kläder åt ett barn, som försörjes på det mest sparsamma sätt, så går den indirekta skatten därför dock till minst tio kronor för år.

Det kan härvid anmärkas, att kommunerna, som dock till större delen bekosta folkskolorna för barnen, icke hafva nytta af den indirekta skatten, men däremot må framhållas, att staten väl kan hafva rätt att fordra, att kommunalutskylderna fördelas i förhållande till den skatteförmåga, som rättvisligen kan fordras af kommunens medlemmar.

Vid många tillfällen framhålles det, att uppfostran af barnen under deras improduktiva ålder kostar samhället mycket. Är nu detta en sanning i hvad det rörer samhället i sin helhet? Därtill kan, angående det stora flertalet, som endast erhåller sin utbildning i folkskolan, godt svaras nej; ty det är föräldrarna, som få bekosta deras uppfostran och genom de indirekta skatterna för dem till det mesta äfven utgifva hvad samhället påkostar dessa barns skolundervisning.

Det är dessa föräldrar i ringare omständigheter, som åt samhället uppfostra en del af de blifvande samhällsmedlemmarne och, hvad ynglingarne angår, få öfverlämna dem åt samhället såsom rekryter utan sold och lön och, om så illa inträffar, att deras lif och blod skulle behövas för fosterlandets försvar, näst sönerna själfva, få bringa samhället det dyrbaraste offret.

Vid de flesta förslag angående omändring af rösträtten till Riksdagens Andra Kammare, som förelegat till Riksdagens behandling och inom närmaste framtiden torde komma att föreligga, har den hittillsvarande bestämmelsen bibehållits, att för rösträtt skall fordras betalda utskylder, med det underförstådda skälet att detta skulle vara profvet på den röstandes ordentlighet. Detta prof blir dock under nuvarande skatteförhållanden mycket otillförlitligt, ty under det att den, som endast har sin egen person att sörja för, under normala omständigheter bör med lätthet kunna bestå detsamma, blir förhållandet helt annat för försörjaren af flera familjemedlemmar, där inkomsterna, fastän förenade med ordentlighet och sparsamhet, ofta med knapphet förslå till de oundgängligaste behofven, och oförmågan att betala relativt stora utskylder således icke behöfver vara något bevis på oordentlighet eller ovilja att uppfylla sina samhälleliga förpliktelser.

Genom dessa villkor för rösträtten ställas under nuvarande skatteförhållanden svårare fordringar på familjeförsörjaren än på den enskilda personen, och då familjeförsörjaren i omsorgen för sina barns framtid har ytterligare skäl till omsorg för samhället, så kan detta icke anses vara väl afvägd, utan en ändring äfven af detta skäl önskvärd.

Det är med anledning af hvad jag nu tagit friheten att anföra, som jag velat underställa Riksdagen denna frågas pröfning, och då en ökning af det bevillningsfria afdraget med 50 kronor för hvarje barn under 15 års ålder väl icke kan anses motsvara kostnaden för dessa barns uppfostran, men dock utgöra en medelväg, samt då minskningen af det bevillningsfria afdraget vid inkomst af 1,200 kronor utgör ett nog tvärt afbrott emellan skattskyldige närmast öfver och under detta inkomstbelopp, anser jag, att detta skulle, där afdrag för barn komme att ske, kunna förmedlas därigenom, att sådant afdrag finge ske till ett inkomstbelopp af 1,500 kronor, hvarför jag i mitt förslag upptagit dessa siffror.»

Gällande bestämmelser i 11 § bevillningsförordningen angående frihet från inkomstbevillning och villkoren föråtnjutande af bevillnings-

fritt afdrag äro, i den del de beröras af förevarande motion, af följande lydelse:

»11 §.

1 mom. Bevillning för inkomst af kapital eller arbete äger *icke* rum: när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, understiga 500 kronor.

Uppgå dessa inkomster icke till 1,200 kronor, äro 450 kronor, uppgå de till 1,200 kronor, men icke till 1,800 kronor, äro 300 kronor af inkomsten af kapital och arbete fria från bevillning.

Det belopp, för hvilket bevillning sålunda icke äger rum eller som får från uppskattad inkomst såsom bevillningsfritt afdragas, må å ort, där kostnaden för bostad är synnerligen hög i jämförelse med förhållandet inom riket i allmänhet, äfvensom undantagsvis i de fall, där särdeles ömmande omständigheter (talrik familj, långvarig sjuklighet, olyckshändelse och dylikt) förekomma, ökas; dock så att denna ökning, vare sig den äger rum på grund af hög bostadskostnad eller ömmande omständigheter eller båda dessa skäl, icke må för någon skattskyldig öfverstiga 200 kronor.

Befrielse från eller lindring i bevillningen, hvarom här stadgas, får dock icke åtnjutas af enskild skattskyldig för inkomst, som beskattas inom annan kommun än den, där den skattskyldige är mantalskrifven, samt ej heller af bolag.

Förefintligheten af talrik familj betraktas sålunda för närvarande endast såsom en ömmande omständighet, hvilken undantagsvis må föranleda till ökning af det ordinarie bevillningsfria afdraget. Motionärens förslag går däremot ut på, att detta undantagsförhållande skulle upphöra och att i dess ställe skulle såsom allmän regel inträda, att för skattskyldig, som har minderåriga barn att försörja och hvilkens årliga inkomster icke uppgå till 1,500 kronor, det bevillningsfria afdraget skulle ökas med 50 kronor för hvarje barn, som icke uppnått 15 års ålder.

Förslaget om införande i vår skattelagstiftning af denna grund för åtnjutande af lindring i bevillningen är icke nytt. I det af särskilda kommitterade den 2 november 1894 afgifna förslag till förordning angående inkomstbevillning hade föreslagits ej mindre viss utsträckning af då gällande bestämmelser om det ordinarie bevillningsfria afdraget än äfven ökning i det bevillningsfria afdraget på grund af särskilda lokala

eller personliga förhållanden. Kammarrätten afgaf den 25 april 1895 utlåtande öfver kommitterades nämnda förslag. Däriframhåller kammarrätten, att införandet af ordinarie afdrag på grund af talrik familj vore »af billighet och rättvisa påkalladt», samt yttrar i fråga om de af kommitterade föreslagna förändrade bestämmelser angående frihet från och lindring i bevillning, bland annat, följande:

»Hvarken i gällande bevillningsförordning eller i kommitterades förslag är betydelse tillagd den omständigheten, att skattskyldig har anhöriga att försörja, annat än såtillvida att bland de ömmande omständigheter, på grund af hvilka taxeringsmyndigheterna må medgifva ökning i bevillningsfritt belopp eller i afdraget från bevillning, särskildt omförmäls tillvaron af talrik familj. Berörda omständighet synes emellertid böra tillmätas en större och allännare betydelse, då det dels är uppenbart, att en skattskyldig, som har att underhålla en mer eller mindre talrik familj, icke rättvisligen bör äläggas lika stor skatt som en person med samma inkomst, men som endast har sig själf att försörja, dels ock det icke må förbises, att den skattskyldige, som bildat familj och på grund däraf har lätt tillgängliga utmätningsbara tillgångar, icke undgår att verkligen betala sina skatter, under det att skattskyldig i annan ställning ofta kan undandraga sig att erlägga påförd skatt. Uti flera nyare utländska skattelagar har man ock medgifvit i lag fastställda, ofta mycket betydliga afdrag för en hvar af vissa angifna anhöriga, som skattskyldig är pliktig underhålla. Ett dylikt stadgande torde vara väl på sin plats jämväl i vår bevillningsförordning, och det torde åtminstone böra gälla i fråga om skattskyldigs barn under 14 år, som han har att underhålla och uppfostra. Afdraget för hvarje sådant barn synes i nära öfverensstämmelse med hvad som skett i den preussiska inkomstskattelagen, böra sättas till 50 kronor. Det bör ock tillgodokomma åtminstone en hvar skattskyldig, hvilkens sammanräknade årsinkomster icke öfverstiga 3,000 kronor.»

Jämväl i det utdrag af statsrådsprotokollet, som åtföljde den vid 1897 års riksdag framlagda kungl. propositionen med förslag till bevillningsförordning, finnes nu förevarande fråga berörd af chefen för finansdepartementet, som efter att hafva uttalat sig om 1894 års kommittés förslag rörande utvidgning af rätten till bevillningsfrihet och lindring i bevillningen, yttrade:

»Jämte det jag i öfrigt hänför mig till hvad kammarrätten i sitt utlåtande anført rörande detta ämne, anhåller jag endast att få tillägga, att, då kammarrätten i stället för en utsträckning af skattelindringen, på sätt nyssnämnda kommitté föreslagit, förordat införande äfven i vår

skattelagstiftning af den i flere utländska skattelagar förekommande bestämmelsen om rätt till visst skatteafdrag för hvarje barn under viss ålder, hvilket den skattskyldige har att underhålla och uppfostra, jag väl till fullo erkänner det behjärtansvärda i den tanke, som legat till grund för förslaget, men likväl, vid det förhållande att denna lättnad i beskattningen icke tillika kan komma till godo den stora grupp af skattskyldige, som utgöres af fastighetsägarna, hyser tvekan om lämpligheten att åt sagda tanke gifva ett mera allmängiltigt och i detalj gående uttryck än det, som redan innefattas i gällande bevillningsförordnings föreskrift, att bland de ömmande omständigheter, på grund af hvilka taxeringsmyndigheterna må medgifva ökning i bevillningsfritt belopp eller i afdraget från bevillning, äfven skall tagas i betraktande tillvaron af talrik familj.»

Vid 1902 års riksdag blef frågan åter föremål för Riksdagens behandling genom en, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående en inkomstskatt för år 1903, af herr E. A. Smith inom Andra Kammaren väckt motion, däri yrkats, »att vid bestämmandet af grunderna för inkomstskatten måtte tagas i betraktande den minskade skatteförmågan hos den familjefader, hvars barn ännu icke hunnit den ställning, att de kunde försörja sig själfva, samt behovet, att för en sådan familjefader, för hvarje af honom underhållet barn, ett visst skattefritt afdrag af inkomsten beviljades».

Bevillningsutskottet gjorde i sitt i anledning af nyssnämnda proposition afgifna betänkande, n:r 25, följande uttalande angående berörda motion:

»Hvad angår herr Smiths framställning vill utskottet framhålla, att den anledning till minskning i skattskyldigs skatteförmåga, som motionären påpekat, icke torde böra mätas allenast efter antalet oförsörjda barn utan jämväl med hänsyn till andra, skattskyldig åliggande lagliga eller moraliska förpliktelser såsom underhåll af föräldrar, till arbete oförmögna syskon m. fl. Det afseende, dylika förhållanden bör tillerkännas vid bestämmandet af skattskyldigs skatteförmåga, torde emellertid icke böra i denna provisoriska anordning utan först vid en definitiv lösning af skattefrågan vinna beaktande, och detta så mycket mera som frågan om och i hvad mån skatteplikten bör ställas i beroende af de lokala lefnadskostnaderna därvid jämväl bör tagas i öfvervägande.»

Bevillningsutskottet underkänner ingalunda befogenheten af motionärens nu föreliggande framställning. Det synes nämligen utskottet

vara rättvist och lämpligt, att storleken af det bevillningsfria afdraget ej blott, såsom nu, undantagsvis utan i regel ställes i visst förhållande jämväl till talrikheten af den familj, den skattskyldige har att underhålla.

Denna princip har kommit till beaktande i det förslag till förordning om skatt af inkomst och förmögenhet m. m., som under år 1904 blifvit inom finansdepartementet utarbetadt af särskildt tillkallade sakkunnige, i det att däri föreslås att, utöfver afdrag för omkostnader för inkomstens förvärfvande och bibehållande m. m., visst belopp må afdragas för hvarje af den skattskyldige underhållet, hans familj tillhörigt barn, hvars ålder vid början af det år, taxeringen sker, understiger 15 år och som icke själf taxeras, vare sig enligt den ifrågavarande förordningen eller enligt bevillningsförordningen, samt att afdragets storlek skall bestämmas med hänsyn till lefnadskostnaderna å hvarje särskild ort till visst för orten i dess helhet gällande belopp, för hvarje barn lägst 50, högst 100 kronor. I det af samma sakkunnige afgifna förslag till ändrad lydelse af vissa §§ i gällande bevillningsförordning, däribland af 11 §:ns bestämmelser om bevillningsfrihet och bevillningsfritt afdrag, har ifrågavarande grund till dylikt afdrag däremot icke på motsvarande sätt upptagits. Detta förhållande har ock blifvit föremål för erinran i det af kammarrätten öfver förslaget afgifna utlåtande.

I förhoppning att i det förslag till ändrade bestämmelser i bevillningsförordningen, som kan af Kungl. Maj:t blifva för Riksdagen framlagdt, äfven bestämmelserna angående det bevillningsfria afdraget omarbetats uti den af utskottet härofvan angifna riktning, anser sig utskottet icke böra föreslå, att sådan ändring nu vidtages af Riksdagen; och hemställer bevillningsutskottet i anledning häraf,

4:o) att herr Forsbergs förevarande motion icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 mars 1905.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

vid punkten 1:o):

af herrar *Tillberg, J. Bromée, Almqvist, O. A. Ericsson, Beckman, friherre Bonde och Eklund*, hvilka ansett, att utskottets betänkande rörande denna punkt bort hafva följande lydelse:

»I sin ofvanberörda motion — — — — —
motsvarar inkomstbeloppet. (sid. 3).

I öfverensstämmelse med de principer, som fått uttryck i bevillningsförordningens nyss anförda bestämmelser, synes det vara, att äfven de organisationer, hvilka uppbära nykterhetsrörelsen, tillerkännas samma lättnader i skattehänseende, som beviljats andra organisationer med liknande sedliga syften för byggnader, hvilka de äga och använda för sin verksamhet. Af hvad utskottet har sig bekant framgår emellertid, att praxis med afseende å taxering af byggnader tillhöriga nykterhetsorganisationer icke är enhetlig inom landet. Olika meningar hafva gjort sig gällande, huruvida med stöd af 4 § dylika byggnader kunna från fastighetsbevillning fritagas.

Vid föregående tillfällen, då frågan om införande i bevillningsförordningen af uttrycklig bestämmelse om frihet från fastighetsbevillning för nu ifrågasvarande byggnader förelegat till behandling, har såsom hufvudskäl emot den ifrågasatta skattelindringen anförts, att nykterhets-sällskap och nykterhetsföreningar, vid sidan af de sedliga syftemål, de afse att befrämja, hafva jämväl ekonomiska syften. Härvid är dock att erinra, att det föreliggande förslaget ingalunda går ut på införande af en obegränsad skattefrihet för ifrågasvarande byggnader. I likhet med hvad som gäller beträffande enskilda personer eller samfund för dem tillhöriga kyrkor och bönehus skulle nämligen, därest den föreslagna bevillningsfriheten medgäfvos, nykterhetsorganisationerna vara befriade från fastighetsbevillning för dem tillhöriga byggnader, afsedda för deras verksamhet, endast i den mån dessa byggnader icke lämnade ägaren någon inkomst. Så framt byggnaderna användes i ekonomiskt syfte, skulle sålunda för dem utgöras fastighetsbevillning enligt 4 § bevillningsförordningen för så stor del af fastighetens taxeringsvärde, som enligt den i instruktionen för taxeringsmyndigheterna bestämda grund motsvarar inkomstbeloppet.

Utom det att en förändring i den af motionären angifna riktning synes bevillningsutskottet ur konsekvensens synpunkt befogad, komme en skattelindring i berörda hänseende att i sin mån utgöra ett erkännande åt nyktersetsrörelsen i riket, hvadan utskottet finner sig böra tillstyrka, att i bevillningsförordningens 4 § införes bestämmelse därom, att nykterhetsföreningar befrias från erläggandet af fastighetsbevillning för dem tillhöriga byggnader, afsedda för deras verksamhet, i den mån dessa byggnader icke lämna ägaren någon inkomst; och hemställer utskottet fördenskull,

1:o) att Riksdagen i anledning af herr A. Olssons i Mårdäng förevarande motion måtte besluta, att 4 § bevillningsförordningen skall erhålla följande förändrade lydelse:

4 §.

Fastighetsbevillning erlägges *icke* af

a) staten;

b) akademier, vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk och barmhertighetsinrättningar: för dem tillhöriga allmänna platser, tomter och byggnader; kommuner och andra menigheter: för dem tillhöriga, inom deras eget område belägna allmänna platser, tomter och byggnader;

regementen och officerskårer: för deras vid mötesplatser till begagnande under mötena uppförda byggnader;

enskilda personer eller samfund: för dem tillhöriga kyrkor och bönehus; samt

nykterhetsföreningar: för dem tillhöriga byggnader, afsedda för deras verksamhet;

allt dock endast så framt nu omförmälda allmänna platser, tomter, byggnader, kyrkor och bönehus icke lämna ägaren någon inkomst; börande i motsatt fall fastighetsbevillning utgöras för så stor del af fastighetens taxeringsvärde, som enligt den i instruktionen för taxeringsmyndigheterna bestämda grund motsvarar inkomstbeloppet;

c) — — — — —
d) — — — — —

samt af herr friherre *Beck-Friis*.

vid punkten 2:o):

af herrar *J. Bromée, Almquist, O. A. Ericsson, G. Jansson, Beckman, K. G. Karlsson, Lindblad, Höjer och Trapp*, hvilka ansett, att utskottets betänkande rörande denna punkt bort hafva följande lydelse:

»Den förenämnda — — — — —
må föranledas. (sid 7.)

Behovvet af understöd från statens sida för att möjliggöra egna hems förvärfvande jämväl af mindre bemedlade har numera äfven i lagstiftningen kommit till erkännande genom de vid 1904 års riksdag fattade beslut angående lån af statsmedel för beredande af tillfälle för arbetare att på landsbygden förvärfva egna hem.

Beviljandet af lån af statsmedel är emellertid endast *en* form för statens medverkan till egnahemsrörelsens utveckling, och den kan lämpligen kompletteras med andra åtgärder. Bland sådana synes utskottet särskildt värdt beaktande det af motionären framställda förslaget om frihet från fastighetsbevilning för innehafvare af mindre lägenheter under viss tid, då arbetet på bildandet af det egna hemmet genom bebyggande eller nyodling pågår. Upptagande af ny mark för smärre jordbruks- och andra lägenheter skulle befrämjas, om för vissa slag af mindre lägenhetsinnehafvare vore att påräkna en dylik skattefrihet.

Med anslutning till de i motionärens förslag framlagda principer vill bevillningsutskottet därför förorda, att i bevillningsförordningens 4 § införes en bestämmelse af innebörd, att frihet från erläggande af fastighetsbevilning må kunna beviljas innehafvare af jordbruks- eller bostadslägenhet, hvilken arbetar för bildandet af eget hem, därest värdet af lägenheten ej uppgår till 1,000 kronor och därest innehafvaren icke eljest erlägger bevilning af fast egendom eller inkomst eller hans inkomst, däri inbegripet det hyresvärde å lägenheten befintlig åbyggnad kan äga, ej öfverstiga 500 kronor. Denna skattebefrielse skulle afse att utgöra en hjälp för lägenhetsinnehafvare i mindre gynnsamma ekonomiska villkor under nybyggnadsåren eller i allmänhet under de första åren, då anläggnings- eller odlingsarbete i öfvervägande grad taga hans tid och inkomster i anspråk. Bevillningsutskottet har ur denna synpunkt ansett den tid, hvarunder frihet från bevilning skulle få åtnjutas, böra begränsas till högst fem år, räknadt från det lägenheten började bebyggas eller uppodlas.

Den nu föreslagna friheten från fastighetsbevilning bör enligt utskottets mening få åtnjutas vare sig fråga är om lägenhet, afsedd för idkande af jordbruk i egentlig mening, eller om lägenhet, afsedd förträdesvis till bostad. I likhet med hvad som gäller beträffande den för närvarande enligt 4 § d) bevillningsförordningen medgifna friheten från fastighetsbevilning bör äfven den nu ifrågasatta skattefriheten äga tillämpning såväl för lägenhetsinnehafvare, hvilka med äganderätt innehafva själfva jorden, som för sådana, som äga endast de därå uppförda byggnaderna.

De föreslagna fem frihetsåren har utskottet ansett böra räknas från den tidpunkt, då lägenheten börjat bebyggas eller uppodlas.

Med afseende å det nya stadgandets plats i 4 § synes detsamma lämpligast böra sättas såsom ett själfständigt moment efter de nuvarande bestämmelserna i nämnda §.

Med föranledande af stadgandet i 3 § 3 mom. bevillningsförordningen finner utskottet det nu föreslagna tillägget till 4 § betinga, att såsom en erinran för taxeringsmyndigheterna i 2 § af instruktionen för nämnda myndigheter inflyter en punkt af innehåll, att, därest den tid, för hvilken frihet från fastighetstaxering, jämlikt det af utskottet föreslagna nya tillägget till 4 §, kan medgifvas innehafvare af jordbruks- eller bostadslägenhet, utlöper under ett år, då allmän fastighetstaxering icke äger rum, skall lägenheten upptagas till beskattning vid näst infallande taxeringsförrättning.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer bevillningsutskottet,

2:o) att Riksdagen i anledning af herr Öbergs förvarande motion ville besluta, att 4 § bevillningsförordningen och 2 § instruktionen för taxeringsmyndigheterna skola erhålla följande förändrade lydelse:

Bevillningsförordningen.

4 §.

1 mom. Fastighetsbevilning erlägges icke af

- a) — — — — —
- b) — — — — —
- c) — — — — —
- d) — — — — —

2 mom. Innehafvare af jordbruks- eller bostadslägenhet, afsedd för bildandet af eget hem, må, därest värdet af

lägenheten ej uppgår till 1,000 kronor och därest han ej eljest erlägger bevillning af fast egendom eller inkomst eller hans inkomster, däri inbegripet det hyresvärde, å lägenheten befintlig åbyggnad kan äga, ej öfverstiga 500 kronor, kunna befrias från erläggandet af fastighetsbevillning under högst fem år, räknadt från det lägenheten började bebyggas eller uppodlas.

Instruktionen.

2 §.

Allmän uppskattning af fast egendom enligt de i bevillningsförordningen och denna instruktion föreskrifna grunder skall verkställas år 1898 och sedermera hvart femte år, från nämnda år räknadt.

Har under tiden mellan två på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar brandförsäkringsvärdet å byggnader i stad och på dess område eller å öfriga i 1 § 5 mom. af denna instruktion uppräknade hus och byggnader blifvit ökad eller minskadt, eller fast egendoms värde auringen genom ny- eller tillbyggnader, nya fabriksanläggningar eller andra inrättningar blifvit i betydligare mån förhöjdt eller genom inträffad eldsvåda, vattenflöde eller af annan dylik anledning märkligen förminskats i förhållande till dess uppskattade värde, då bör detta värde jämkas efter de förändringar, egendomen undergått.

Det taxeringsvärde, som blifvit fast egendom åsatt under tiden mellan två på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar, bör vid först därefter inträffande sådan taxering ånyo pröfvas.

Utlöper den tid, för hvilken frihet från fastighetsbevillning jämlikt 4 § 2 mom. bevillningsförordningen kan medgifvas innehafvare af jordbruks- eller bostadslägenhet, under tiden mellan två på hvarandra följande allmänna fastighetstaxeringar, skall lägenheten upptagas till beskattning vid näst infallande taxeringsförrättning.

Uppgår fast egendoms värde icke till 100 kronor, skall detsamma införas endast i den för anteckningar afsedda kolumn i taxeringslängden. Likaså skall en-

dast i nämnda kolumn införas värdet å sådan lägenhet eller byggnad, för hvilka, jämlikt 4 § 1 mom. d) och 2 mom. bevillningsförordningen, fastighetsbevilling icke erlägges.

Härjämte hafva nedannämnde herrar ledamöter i utskottet begärt få antecknad, att de icke deltagit

herr *G. Jansson* i den slutliga behandlingen af punkten 1:o);

herr *Tillberg* i den slutliga behandlingen af punkterna 2:o) och 3:o);

herr *Lindblad* i den slutliga behandlingen af punkterna 3:o) och 4:o);

herr *A. Hammarström* i behandlingen af punkten 4:o) samt

herrar friherre *Trolle* och *Weinberg* i behandlingen af förevarande betänkande.
